

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון מ"א

פרשת נשא (בא"י) – במדבר (בחז"ל)

זחג השבועות

תשפ"ב

תוכן העניינים

ואלה יעמדו על הברכה בעבור שנדבו הוצאות הגליון

לרפואת ר' ישראל יעקב טוביה בן יענמא רחל	הר"ר משה נחום בראדט הי"ו לרגל שמחת הולדת הבת
--	---

- יו"ט שבועות תשפ"א – ב"פ
- של"ס נשא תש"פ – ארה"ק
- של"ס נשא תשפ"א – ב"פ
- קידושא רבה במדבר תשפ"ב
- סעודה שלישית במדבר תשפ"ב
- אחר הבדלה במדבר תשפ"ב/
- הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאוו רחוב חזון איש 76

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאוו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאוו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.

לייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

יו"ל ע"י מערכת דברי תורה – אמשינאוו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

יו"ט שבועות תשפ"א לפ"ק – בארא פארק

והחידושי הרי"ם ביאר דענין 'חולשא דאורחא', היינו מה שעמלק 'קרך בדרך', שעל ידי זה הרגישו שעדיין אינם ראויים לקבלת התורה.

ועל כן יש לדעת שהכל חשבונות של שקר שמקורו מעצת היצר, הבא לקרר את האדם, ועל כן צריכים להתחזק ולבטוח בה' שבוודאי יתן את התורה, כאשר דיבר.

יומא קמא לא אמר להם ולא מידי משום חולשא דאורחא. וביאר כ"ק אזמו"ר וצללה"ה הנה ביום ראשון שלא היה יישוב הדעת בשלימות לא אמר מידי, ורואים מזה שעיקר ההצלחה בעבודה הוא להיות 'געלאסען', אף שהענין נחוץ מאד, וכל הבריאה תלוי ועומד על ענין זה של קבלת התורה, אעפ"כ בלא יישוב הדעת בשלימות, לא אומרים שום דבר.

*

במדרגה פחותה ונמוכה בבחי' מצרים, אפי' שם יכולים להכיר כי ה' אחד ואין עוד מלבדו, וכמו כן אפי' בשעה שאיש ישראל עוסק בדברים גשמיים צריך לדבק עצמו בו ית'.

וזה נמי הענין דאיתא בגמ' שארבע פרשיות של תפילין מרומזים במלת לטוטפות, 'טט' בכתפי שתיים, 'פת' באפריקי שתיים, שהם לשונות נכרים, שהתורה רמזה לנו בזה, שמצות תפילין שיש בהם יחוד שמו ית', שייך אפי' בכתפי ובאפריקי שהם ארצות גוים.

הרה"ק מאסטראווצע מביא דברי חז"ל (פסיקתא יב, כד) ש'אנוכי' לשון מצרי הוא, [ומשמעו כמו 'אני' בלשון הקודש] משל למלך שבנו נשבה לימים רבים, וכשהביאו אצלו לא ידע את שפת לשונו, על כן השיח עימו בלשונן של השבויין, כך הקב"ה כל אותן השנים שבני ישראל היו במצרים למדו שיחתן של מצרים, ולכן כשגאלן הקב"ה פתח להם בלשונם אנוכי כו'.

ומבאר הענין, שפתח השי"ת העשרת הדברות בלשון מצרי, שרצה השי"ת להורות שאפי' האדם שעומד

וכ"ק אזמו"ר זצלה"ה סיפר, שדרכם של חסידי קאצק היתה לקנות 'משקה' בהקפה, והיו רושמים החשבון על הכותל בביהמ"ד, וכשהגיע נגיד לחצר הקודש, 'כיבדו אותו' לשלם את החוב עבורם.

פעם איקלע להתם אורח גביר מכובד, וכאשר שמע שאמרו

*

בגמ' שבת (פח, א) ויתיצבו בתחתית ההר אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם וכו'.

ובתרגום יונתן (שמות יט, יז) שתלש הקב"ה את ההר, והעמיד אותו באויר, והיה ההר שקוף כזכוכית וכו'. **ובחיד"א** כתב שהיה בזה קידושי 'חופה', ולכן עשה להם הקב"ה חופה ברוב פאר והדר.

ולפי"ז לכאורה נמצא כאן וויכוח בין הגמרא לתרגום, אם היתה כאן כפיה או ענין של כבוד, ואולי אפשר להשוות ב' המהלכים, על פי דברי

*

החסידים ביניהם 'עהר וועט מעקן די וואנט'. הלה נפגע מהיחס המזלזל, פנה ואמר לחסידים: א קונץ צו זיין א חסיד אין בית המדרש, ווען מען גייט פון איין קאמער צום צווייטן קאמער, דעמאלס איז א קונץ צו זיין א חסידישן יוד.

הרה"ק ר' זושא מפלאצק שביאר, שענין הכפיה לא היה כפשוטו, הנחת ההר על ראשם כדי להפחידם, אלא היה כאן גילוי שמימי של אתה הראת לדעת וגו' שראו עין בעין שאכן כל העולם, אינו כלום, אלא הבל ורעות רוח בלבד, וכל עיקר קיומו אינו אלא התורה, כמ"ש חז"ל יום 'השישי' וכו' תנאי התנה הקב"ה וכו' שאם לא היו מקבלים את התורה היה נהפך העולם לתוהו ובוהו. וזה היה הכפיה, שהיה ההתגלות ה' כל כך גלוי וברור, עד שנתבטל מהם הבחירה, ולא יכלו לעשות אחרת. נמצא שאכן היה להם חופה נאה מתוך כבוד ותפארת, וענין הכפיה היה שמרוב הגילוי ניטלה מהם הבחירה.

עליו כל הזמן שהוא 'פארקוועטשט',
[כי היה כל עבודתו מתוך עצבות וכו']
ובעיר הזאת היו אנשים שלא שמרו
תורה ומצוות, בא חסיד אחד לפני
אדם חשוב זה ואמר לו, דע לך שעל
ידך סרים אנשים מדרך הישר, שכן
כשרואים עליך איך נראה יהודי ירא
שמים, שתמיד חרד ועצב, אין רוצים
לילך בדרך זו, מה שאין כן כשרואים
חסיד שעובד את ה' והוא בשמחה כל
היום, רוצים ללמוד הימנו, וסיים
אזמור"ר שזהו אחד מהיסודות של
הבעש"ט זי"ע.

בה, ולעלות להיראות במקום
הקודש, ובזה יוכל להגיע להעלי'
ששייכת לו.

ומעתה, מי שאין לו קרקע, ואינו
קשור לארציות, זה האיש יוכל אף
בביתו להתבטל ולהרגיש מהארת
החג.

הברכה 'שלא עשני גוי' וכשאלו
אותו על כך, השיב שהיום בקומו
ממטתו, היה לו שברון לב גדול עד

בגמ' פסחים (סח, ב) אמר רבי אלעזר
הכל מודים בעצרת דבעינן נמי 'לכם'
מאי טעמא יום שניתנה בו תורה הוא.
וברש"י, שישמח בו במאכל ומשתה,
להראות שנוח ומקובל יום זה
לישראל שנתנה תורה בו. ולכאורה
למה צריך 'להראות', ולא די בזה
ששמח בו בפנימיות ליבו, ונראה
שעיקר כבודה של תורה הוא שיראה
גם לאחרים ששמח ומרוצה בו, ולכן
יש להראות החוצה.

וכפי שסיפר **כ"ק אזמור"ר זצלה"ה**
שהיה בעיר אחת אדם חשוב, אך ראו

*

איתא **מהחידושי הרי"ם** על מאמר
חז"ל (פסחים ח, ב) מי שאין לו קרקע
פטור מן הראיה, שהענין בזה הוא

כי התורה הק' רצתה שיתדבק האדם
בימי הרגל בהקב"ה, שברגלים יש
עלי' הנפשות ישראל, ועל כן צריך כל
אחד בימים אלו להתרחק מן
הארציות, ועל כן צריך כ"א לעשות
מעשה, ולעזוב את הקרקע שאחוז

*

בפרי צדיק (חג השבועות, יג) מביא
שהרה"ק מבארדיטשוב זצלה"ה
פעם אחת דילג בברכת השחר את

שאפי' לא קרא אדם אלא קריאת שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש וגו' (ובאמת אפילו תיבה אחת בלבד, אלא קרי"ש כבר כולל זאת ממילא) ודבר זה אסור לאומרו בפני עמי הארץ והטעם בזה מבואר ברש"י, שלא יאמר בקריאת שמע סגי, ועל ידי זה לא ירגיל בניו לתלמוד תורה.

ורבא אומר 'מצוה' לאומרו בפני עמי הארץ, דשכן אם יראה דמשום קריאת שמע בלבד כבר נוטל שכר גדול כזה, אם כן אם היה עוסק כל היום כ"ש ששכרו גדול, ואדרבה בזה ירגיל את בניו לתלמוד תורה.

ונראה דנקודת הענין של שני מהלכים אלו הוא, שאסור להיות 'מסתפק במועט', אך מאידך צריך להיות 'שמח בחלקו' שחננו ה', ואדרבא על ידי שישמח בחלקו, בזה יעורר בליבו חשק להרבות בתורה.

מאוד, ולא היה לו שום דבר במה לחזק את עצמו, עד שעלה בדעתו, שעל כל פנים הרי תולדתו הוא מצד שורש קדושת ישראל, ועל כן בירך מיד בשמחה רבה את הברכה 'שלא עשני גוי', ובוזה השיב את נפשו.

והנה ענווה מועילה מאד לתורה, **בדגל מחנה אפרים** (פרשת ויקרא) מביא שויקרא נכתב באל"ף זעירא, הרומז לענוה, ונשאר אותיות ויק"ר היינו שמייקר כל דבר. והענין בזה שמשה רבינו מחמת שהיה עניו מאוד, על כן כל מה שהשיג מהתורה אף קטן שבקטנים היה בעיניו גדול ויקר הערך עד מאוד, ועל כן השתדל בכל דבר מהתורה מקטן ועד גדול.

אבל מי שנפשו גבוהה אין רוצה לשמוח בחלקו. ואינו מחשיב את המעט שיש לו. ומצינו בגמ' **מנחות** (צט, ב) רבי שמעון בן יוחאי אומר

*

קודם נשמע, וענה לו רבא על כך, 'תומת ישרים תנחם', וראה ברש"י שם, שהתנהגו עם הקב"ה בתמימות, כלומר שלמרות שעל פי שכל יש מקום לטענה זו, אך מי שיודע שהקב"ה נותן את התפקיד לאדם,

הנה דרשו בגמרא, גיבורי כח עושי דברו, על ענין הקדמת נעשה לנשמע, וכי מה היה הגבורה כאן, אלא נראה על פי מה שנאמר בהמשך הגמ', שהצדוקי שאל את רבא למה בני ישראל היו כל כך פזיזים לומר נעשה

שכן טבע ישראל הוא שרוצים להתקרב אל הקדושה, ועל כן נאמרה להם מצות 'הגבל את העם' שצריכים לעמוד מרחוק, וזהו נגד טבעם ע"כ.

ועוד ביארו בספה"ק, שלבני ישראל לא נתנו נסיון זה, דרק למי שבא בהתחכמות, ושואל 'מה כתיב ביה', בזה מפסיד לעצמו וואכן מראים לו שקשה הדבר, משא"כ בני ישראל שהלכו בתמימות, לא נעשה להם כל ריחוק.

אחד שאל את כ"ק אצמו"ר זצללה"ה בדברו בענין תמימות, וכי איך זוכין לזה, אמר לו שאלה זו עצמו כבר אינו תמימות.

יודע שהוא נותן גם את הכוחות שיוכלו לעמוד בזה, ואינו מסתכל על כל מיני חשבונות, שהם עצת היצר, ואכן לזה צריך גבורה גדולה להישאר בתמימות גמורה. וזה צריך כל אדם לדעת בכל מצב, שהקב"ה נותן את התורה ואת הכוחות לקיימו, לכל אחד ואחד ממש.

ומצינו בספרים, דלכאורה יש טענה לאומות העולם מדוע להם נאמרו, כששאלו מה כתיב בה, דברים שהם היפוך טבעם, כגון לא תרצח לא תנאף, ולישראל לא נאמרו דברים שהם היפוך טבעם, והאבני נזר ביאר, כי גם לישראל נאמרו דברים כאלו,

סעודה שלישית פרשת נשא תש"פ לפ"ק

סיפר כ"ק אזורי זצלה"ה שבקאצק היה תלמיד, הרה"ק רבי יחיאל מאיר מגאסטיניץ, ודרכו היה להרבות באמירת תהילים, ודרכו היה שונה משאר התלמידים שם, והנהגתו היתה בפשיטות, פעם ישבו החבריא, ועסקו בעניני חסידות, ובאמצע ההתוועדות קם הגאסטינינער, ועמד מתוך החבורה, והלך לשולחן אחר והתיישב ללמוד, בתוך הדברים נפתח הדלת והרה"ק מקאצק הופיע בבית המדרש, וראה את כל הענין, אזי פתח ואמר, אי' בזוה"ק, זכאה מאן דאישתדיל באורייתא, ישנם דרכים רבים להתקרב לרבש"ע, אבל זכאה מאן דאישתדיל, מלשון התרגום כי יפתה, ארי ישדל, שנעשה איבערגערעט להתקרב להשי"ת על ידי התורה עכל"ק. כמו כן זקיני הרה"ק רבי יוסף זי"ע אמר, ישנם עשר אלף דרכים להתקרב לה' אבל המתקרב על ידי התורה, זו היא דרך הישר.

באוה"ח הק' פרשת בראשית מבאר ענין 'את השמים ואת הארץ', שבא לרמז על ענין הנשמה והגוף, אמנם, וזהארץ היתה תוהו ובוהו,

נשא את ראש בני גרשון, וכן בהמשך הפרשה ישא ה' פניו וגו'. ענין נשיאות ראש רומז למדריגת אדם, שכן אדם ראשו למעלה, שיש בו כח לעלות מעלה, אבל הבהמה ראשה למטה, שנמשכת לחומריות, כ"ק אאמור"ר זצוק"ל הכ"מ ביאר בענין ספירת העומר, שיש בה דבר חידוש, שהיא בדיבור דווקא, ואין די בספירה בלב, כמו שמצינו לענין שאר מצוות כגון וספרה וגו'.

והביאור בזה, עפ"י מה שאמר במדרש תנחומא עה"פ ומותר האדם מן הבהמה אין, שההבדל בין האדם לבהמה, הוא רק הדיבור, ומצינו בספה"ק שבפסח מביאים קרבן עומר מן השעורים שהוא מאכל בהמה, ובשבועות מביאין שתי הלחם ממין החיטה, שהיא מאכל אדם, הרומז שהאדם על ידי זה שמטהר עצמו בימי הספירה מגיע מדרגת בהמה לדרגת אדם, ולכן עיקר התיקון בימי הספירה הוא דוקא במצווה אשר עיקרו בענין הדיבור, שהיא הענין הנוסף לאדם עכתד"ק.

שרואה עצמו מנצח, בשעה שאין אף אחד כנגדו.

ולכך בא תיכף אחר שבועות, פרשת נשא את ראש, שמאחר שקיבלנו את התורה, מעתה שייך להתגבר על היצר, שבזה יהא לנו נשיאות ראש, ונוכל לעבוד את ה', וכתוצאה מכך נזכה גם לנשיאות של ישא ה' פניו אליך וגו', שיתברכו על ידי שמירת התורה בכל הברכות שפע ברכה והצלחה.

שהגשמיות והארציות תופס את האדם, עד שמאד קשה להתגבר עליו, 'ויהי אור', עולה על התורה, שבכח זה אפשר להתגבר על היצר, ומביא, שצריך לדעת שאינו מבטל את היצר כליל, אלא נותן כח להתגבר עליו, כמו גיבור אחר שאכל ושתה יש לו יותר כח להילחם, ומבאר, שאם לא היה נשאר שום מלחמה, לא היה כל צורך בעבודה כזו, שכן עיקר המטרה שבאו לעולם, הוא כדי להילחם עם היצר. ובלא מלחמה, הרי זה כמי

סעודה שלישית פרשת נשא תשפ"א לפ"ק

מענין לימוד, והזהיר ביותר ע"ז בכל עת שיכול להפריש עצמו מכל עסקיו כל או"א לפי ענינו, ואמר אפילו כשהלך היום כפי שהלך, מ"מ בשעה אחת לימוד בשמחה וזריזות, יוכל להכניס כל היום בזה, וע"י שמחה יוכל להוציא את עצמו מכל דבר רע, ולהתקרב לטוב, ע"כ.

ולכן פרשת נשא הוא פרשה גדולה גם בחומש וגם במדרש, לרמז כי כל אחד יכול למצוא מקום בתורה ועי"ז יתעלה, יעזור השי"ת שנזכה ללמוד תורה מתוך שמחה והרחבת הדעת ונזכה לגאולה בב"א.

וידבר ה' אל משה לאמר נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבתם למשפחתם. כ"ק אא"ז רבי מנחם זצלה"ה ביאר, שנאמר 'גם הם' לומר לנו שאין בני גרשון פחותים מבני קהת, אף שקהת היו נושאי הארון, כי הענין שדוקא בני קהת היו נושאי הארון, הוא כדי להחשיב את התורה, לומר לנו שמי שעוסק בתורה הוא החשוב והנכבד, ואם היו בני גרשון נושאי הארון, לא היו ניכר שהקדימו אותם בגלל התורה, אלא מפני שגדול הוא ממנו במנין השנים. בבית אהרן מביא וז"ל, ביום א' פרשה נשא אחר תפלת המנחה, דיבר

קידושא רבה פרשת במדבר תשפ"ב לפ"ק

שהתמרמרו על הרגשת הריחוק מהבורא ית"ש, כמים הללו שזעקו על הבדלתם והתרחקותם 'אנן בעינן למהוי קדם מלכא', כמו כן הכי על ידי ה'לב נשבר', זכו לזיכוך בקרבנתם להר סיני.

ולכן לדעת ר' יוסי דההזדככות היה בכח הארת נשמתם, לא הי' אפשר לקבל את התורה בשבת אלא ע"י השפעת הדעת של משה, וזהו 'הוסיף משה יום אחד מדעתו', אבל לחכמים דס"ל דבשני בשבת הי' ביאתם למדבר סיני, דההזדככות באה ע"י לב נשבר והרגשת התרחקותם, אזי אינם צריכים להוספת יום אחד מדעת משה. כי קרוב ה' לנשברי לב, ואז זוכה מעצמו להתגלות ה'.

ואביו הרה"ק ר' מאיר יחיאל מאסטראווצע, פירש באופן דומה את דברי הגמ', הוסיף משה יום אחד מדעתו, והסכים הקב"ה על ידו וכו', שזה הענין שהוסיף משה יום אחד מדעתו, דכאשר יראו בני ישראל אשר יום המוגבל הגיע, ועדיין אין השי"ת נותן את התורה, אזי יחשבו כי אינם ראויים אל התורה, ויהי' להם שברון

שבת מברכין חודש סיון, בגמ' שבת (פו, ב) נחלקו אימתי היה ראש חודש סיון, רבי יוסי סובר בראשון בשבת, ורבנן סברי בשני בשבת, ולכו"ע בשבת ניתנה התורה.

הרה"ק ר' יחזקאל מאסטראווצע זי"ע, (בנו מ"מ של הרה"ק ר' מאיר יחיאל מאסטראווצע) מבאר ענין המחלוקת, דיום ראשון מרמז לראשון למעשה בראשית, שנאמר בו 'ויאמר אלקים יהי אור'. ויום השני הי' בו ההבדלה בין מים למים, והמים התחתונים היו בוכים 'אנן בעינן למהוי קדם מלכא' כדאיתא בזוה"ק (תיקו"ז פ, א). שבזה זכו שנתקברו לניסוך המים בחג, וליקרב במזבח במלח (ע' רש"י ויקרא ב, יג).

והנה בביאתן של בני ישראל להר סיני קנו בזה זיכוך ופסקה מהם וזהמת הנחש (ע' אלשיך פרשת יתרו ד"ה בחודש השלישי), וס"ל לר' יוסי שמי שהוא בבחינת 'יהי אור', שנשמתו מאירה, ולא נתרחק מן הקדושה, הוא יכול לקבל הזדככות בגשתו אל הר סיני. אך חכמים סוברין דבשני בשבת הי' ביאתם למדבר סיני, היינו דבזה

לב ושפלות, ובזה עצמו יהיו מוכשרים ביותר לקבל את התורה.

והנה אנחנו גומרים היום את השבוע של 'יסוד', איתא בישמח ישראל (פרשת בהר אות ג'), שמי שרואה שעדיין לא תיקן נפשו עד השבוע השישית של הספירה, ע"ז אמרה לנו התוה"ק עצה 'וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית', הרומז לצדיקים, אשר בכח קדושתם וטהרתם המה מקשרים הנשמות

להקב"ה. ומוסיף ואומר, וכאשר חסרנו כל אלה בעוה"ר, אזי על ידי זה שאיש ישראל מאמין באמונה שלימה שהבורא ב"ה הוא כל יכול, ואין סוף לחסדי ה', ובטוח שבוודאי יסייעני להתקרב אליו, באמונה הזאת נקרא צדיק, כד"א (חבקוק ב') וצדיק באמונתו יחי'. יה"ר שנזכה להכין עצמינו לקבלת התורה בשמחה ובאהבה.

סעודה שלישית פרשת במדבר תשפ"ב לפ"ק

עה"פ ואשא אתכם על כנפי נשרים, כי הנשר נקרא על שם מעשיו שנושר נוצותיו וחוזר ומתחדש בנוצות חדשים משנה לשנה, כדאי' ברש"י עה"פ תתחדש כנשר נעוריכי (תהלים קג), כי ענין התחדשות שמוריד כל הנוצות הישנות, ע"כ.

ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני, וברש"י (בשם המכילתא), מקיש נסיעתן מרפידים לביאתם למדבר, מה ביאתן בתשובה, אף נסיעתן בתשובה עיי"ש, **ובעבודת ישראל** כתב, דאין לך אדם מישראל שאין לו שעה של בהירות והתעוררות שבו מרגיש מתיקות הבורא ב"ה ואמתתו. אך מחמת תאות לבו, שמרגיש עוד מתיקות הרע שהיה לו מקודם, מתבלבל מחשבתו ומפסיק את האהבה להקב"ה, וכשמתעורר בתשובה מעומקא דלבא ומתחרט על כל חטאתיו, יכול להרגיש מתיקות גם מעצם עזיבת החטאים, וכאילו השליך מעליו איזה משאוי כבד מעל כתפו.

וזהו ענין מקיש נסיעתן מרפידים לביאתן למדבר סיני. לומר לך כמו

בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים, ביום הזה באו מדבר סיני. וברש"י לא היה צריך לכתוב אלא ביום 'ההוא' מהו ביום 'הזה', שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום ניתנו. והקשו בספה"ק הלוא ביומא קמא לא אמר להו ולא מידי, ולא ניתנה בו תורה, מה שייך לומר שיהיו בעיניהם כחדשים.

ואפשר לומר דענין ההתחדשות הוא לא לחשוב על העבר, ועל ידי זה שיהיו בעיניו קבלת התורה כענין חדש, יזכה לקבל התורה, וכדברי **המגיד מקאזניץ זי"ע**, (עבודת ישראל, שבועות) עה"פ ועתה אם שמוע תשמעו בקולי והייתם לי סגולה מכל העמים וגו'. כי היצה"ר בא לאדם ואומר לו היאך תוכל לעשות תשובה, הלא אתה מלא פשעים, ובוודאי אין האמת כך, כי האדם הרוצה לעשות תשובה באמת צריך לומר, אמת שאני מלא פשעים, אך מה שעבר עבר, ומעתה אני רוצה לעשות תשובה לשוב לה' בכל לבבי, ולזה אמרו חז"ל 'ועתה' הוא לשון תשובה. וכדבריו בפרשת יתרו, (בשם הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע).

באו מדבר סיני, והרגישו אור גדול שיזכו לקבל התורה. וזהו בכל יום יהיו בעיניך כחדשים שלא יחשוב על העבר, ואז ירגיש את האור הגדול של קבלת תורה ומצוות, ויעמוד וישתוקק מתי יבוא לידי ואקיימנו, יה"ר שנקבל אור תורה בשמחה וברצון, ונזכה לגאולתן של ישראל במהרה.

שהיתה בחינת ביאתן להר סיני במדרגה גדולה ובבהירות. כך גם נסיעתן מרפידים, ששם רפו ידיהם מתורה, לא היה כדרך הנפרד מן הרע בעל כרחו, אלא באהבה וחשק לעזוב הדרך הרע, ולהשליך מעליהם בחינת רפידים.

נמצא שכבר עזבו ברצון ובחשק את הדרך של 'רפידים', על כן ביום הזה

אחר הברלה פרישת במדבר תשפ"ב לפ"ק

השבוע יומא דהילולא של הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע, פעם אחת בא הגאון ר' יוסף שאול נאטענזאהן זי"ע בעל שואל ומשיב אל הרה"ק ר' מאיר מפרימישלאן זי"ע. ובכניסתו ראה שהרה"ק הולך פאר'מח'עט אנה ואנה, ואין שום ספר על השלחן, והרהר לעצמו איך יתכן שצדיק מפורסם כזה ילך בטל.

פנה אליו הרה"ק ר' מאיר'ל ואמר לו, איתא בגמ' (ברכות יט, א) אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה וכו' אל תהרהר אחריו וכו' שמא עשה תשובה. ופלא איך יודמן כזה שתלמיד חכם יעבור עבירה בפרהסיא לעין כל, וגם למה מכונה איש כזה בשם תלמיד חכם.

אלא לפני שלומדים תורה צריך לשוב בתשובה, שלא יהיו בבחינת הכתוב (תהלים נ, טז) ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי. וכמ"ש נירו לכם ניר ואל תזרעו אל הקוצים. על זה באו חז"ל ואמרו 'אל תהרהר אחריו', דשמא מה שהוא מסתובב בחדרו זה משום שהוא עושה תשובה בעת ההוא, ועל זה הקשו 'שמא סלקא דעתך', ומשני 'ודאי עשה תשובה', **כי עושים באותה שעה תשובה בטרם ישבו ללמוד.**

ה'עבודה' בבית פרעמישלאן היה בענין צדקה וחסד, בפגישתו עם הגאון ר' שלמה קליגער זצ"ל פירש ר' מאיר'ל, בפסוק ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לקל עליון. הנה מלכי צדק הוא שם בן נח, שהיה עוסק בתורה וזהו בית מדרשו של שם ועבר, ומאיךך אברהם אבינו היה מפורסם במידת החסד, כידוע שהיה לו ד' פתחים לכניסת האורחים, ובך היה מקרב את האנשים תחת כנפי השכינה, והנה כאשר שני צדיקים מזדמנים יחד, כל אחד לומד מחברו את מידותיו הטובות, עתה משזדמנו שניהם יחד, מלכי צדק, הוציא לחם ויין, היינו שהוציא מאברהם את מידת הכנסת האורחים,

'והוא' אברהם למד משם, 'כהן לאל עליון' לעסוק בעבודה ככהן בבית המקדש.

רבי מאיר'ל הי' משתדל כל שבוע שלעניי העיר יהיה בשר בהמה לשבת קדש, במשך השבוע היה אוסף ממון, ביום חמישי היה קונה שור ומוליכו לשוחט, ומחלק הבשר לעניים. שבוע אחד מחמת ימי החורף והקור הגדול לא הצליח ר' מאירל לאסוף את הממון הדרוש, והצטער מאד שלא יוכל לקיים את מנהגו הטוב.

בעודו מהרהר עלה רעיון בליבו, הלוא יש לו פרה בחצירו שממנו לוקחים החלב בבוקר, נטל את פרתו, והוליכה אל השוחט, ובעוד לילה חילק הבשר לעניים, שמח וטוב לב חזר לביתו שלא היה צריך לוותר על שמחת העניים.

בבוקר השכם נגשה הרבנית אל החצר כדי לחלוב את הפרה, ולתדהמתה נוכחה לראות שהפרה נעלמה, באה מבוהלת לפני בעלה הצדיק וספרה לו במר נפשה כי הפרה אבדה, השיב לה חס ושלום הפרה לא אבדה, אם כן היכן הוא, הלוא צריך לחלוב אותה, ענה ואמר ר' מאיר: **הפרה עלתה לשמים, נחלוב אותה לאחר מאה ועשרים...**

ידוע מאמרו של ר' מאירל עה"פ **צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה**, 'אמרתך' הוא התורה שהם אמרות ה', 'מאד' היינו ממון, כמ"ש ובכל מאדך, וזה צרופה אמרתך מאד, התורה מצורף ומדובק עם מא"ד שהוא ממון, שהרבה מצוות תלויות בהוצאות ממון, ולכן 'ועבדך אהבה', כדי לקייםבהם מצות ה'.

כיוצא בו היה ר' מאיר אומר, **רבונו של עולם, יודע אנכי שאם תסחוט את כל תפילות ישראל יצא מהם רק ממון, כי זה עיקר תפילתם, אמנם אם תסחוט את כל הממון שלהם, תמצא בו רק תורה ומעשים טובים, כי למה לו ליהודי ממון אם לא לחנך את בניו לתלמוד תורה או לקנות אתרוג נאה וכו' (פרדס יוסף פר' ויצא).**

כשביקר אנ"ז הרה"ק מווארקי אצל הרה"ק מרוז'ין, הגיע שם מכתב מהרה"ק ר' מאיר'ל פרעמישלאנער, ושני הצדיקים קראו ביחד את המכתב, היה שם בנו הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאו זי"ע, והיה רוצה לראות מה כתוב במכתב, אבל כדי לראות היה צריך להישען עליהם, וזאת לא רצה. אך זאת שמע, שסיימו את קריאת המכתב במסקנא, 'ווי איידער צו לייגען לאטעס, זאל מען באנייען דעם מלבוש'...

נראה שרמזו לעומק הגלות, שאי אפשר יותר להניח לאטעס, אלא צריך כבר מלבוש חדש לגמרי, והרה"ק רבי מנחם זי"ע, כשגמר לספר סיפור זה היה מסיים, היינט האלט מען שוין ביי 'טלאים על גבי טלאים'...

בדרך חזרתם מסאדיגער, לא היה הרה"ק מווארקי בקו הבריאות, וכיון שהיה קרוב לפרמישלאן נסע בנו הרה"ק רבי יעקב דוד לבקש ברכה מאת הצדיק מפרמישלאן, דרכו של ר' מאיר'ל היה שהושיט ידו לנתינת שלום דרך החלון, כשידו עטופה במטפחת, כשאך ניגש הרה"ק רי"ד תיכף פתח את הדלת בשמחה ומסר לו ידו לשלום, למרות שלא הכירו מעולם, ובירכו ברכות לרוב, ואח"כ נטל כל כסף הפדיונות שהיו על השולחן והכניסם לכיס של מעות ומסרם לידו, אך הרה"ק רי"ד סירב לקבל, ואמר כי לא זאת מטרת ביאתו, אבל בע"כ הוכרח למלאות רצון הצדיק, ובינתיים נכנסה הרבנית, וטענה היתכן שמשאיר את ביתו בלא פרוטה, הוציא הרה"ק מפרמישלאן שתי ריינוש מערימת הכסף ואת השאר פקד על הרה"ק רי"ד לקחתו.

לאחר שנפרדו ויצא מעמו, נזכר שיש לו עוד דבר מה לשאול מהרבי, אך כשביקש להיכנס שוב, אמר ר' מאיר'ל שלא יכנס, כיון שהברכות שנתן 'האבן עהם זייער געראטן'.

נביא שתי דברי מוסר ממנו. איש אחד בא רבי מאיר'ל וטען לפניו שאחד פתח חנות לידו ולוקח ממנו את פרנסתו, אמר לו הרבי: האם ראית פעם איך סוס בשעה ששותה מים מהנהר, רוקע ברגליו בחזקה שוב ושוב, מה הסיבה לכך. אלא כך היא הענין, מפני שסוס זה רואה את בבואתו משתקפת אליו במימי

הנהר וחושב הוא שיש שם סוס נוסף הרוכן לשתות מים מהנהר ופוחד שלא יותיר לו מים, לפיכך רוקע הוא ברגליו להרחיקו משם, אך בן אדם כיון שהוא בר דעת מבין כי מימי הנהר יספיקו אף להרבה סוסים, ואינו נוגע במה שמוכן לחברו. ולהקב"ה יש די והותר לפרנס את כולם.

תבן אין נתן לעבדיך, ולבנים אומרים לנו עשו. אמר על כך ר' מאיר'ל בדרך צחות, 'תבן' אין נתן לעבדיך 'תבונה' לא נתת לעבדיך, למען נבין מעצמנו כיצד לעובדך, ואילו 'ולבנים' שערות הלבנות בשנות הזקנה 'אומרות לנו עשו' שיש להזדרז ולפעול משהו בעולם הזה.

זכותו יגן עלינו, א גוטע וואך, א פרייליכע וואך.